

ПОГОДЖЕНО
Вченою радою ЧДТУ
(протокол № 6 від 01.07.2013 р.)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Чернігівського державного
технологічного університету
С. М. Іскарлет
наказ від «10» 07 2013 р. № 90

ПОЛОЖЕННЯ
про дистанційне навчання у
Чернігівському державному технологічному університеті

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до «Положення про дистанційне навчання», затвердженого наказом МОНУ від 25 квітня 2013 року № 466 та визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання у Чернігівському державному технологічному університеті (далі – Університет).

1.2. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.3. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу в Університет, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації працівників.

1.4. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень;
- технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання;
- веб-ресурси навчальних дисциплін (дистанційні курси) – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін, яке доступне через Інтернет;
- веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

- інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів навчальних дисциплін, а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;
- психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;
- синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);
- асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;
- система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет.

2. Реалізація дистанційного навчання

2.1. Дистанційне навчання реалізовується в Університеті шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.2. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання у навчальному процесі приймається вченою радою Університету.

2.3. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації (післядипломна освіта) кадрів за дистанційною формою навчання здійснюються в Університеті за ліцензованими, акредитованими напрямками підготовки (спеціальностями) за погодженням з МОН України.

2.4. Строк навчання за дистанційною формою встановлюється випусковою кафедрою, відповідно з розробленим навчальним планом, і має бути не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки та спеціальностями.

2.5. Кількість студентів (слухачів), що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення вченої ради Університету в межах ліцензованого обсягу підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації, спеціалізації) за заочною формою навчання та/або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу в Університет.

2.6. Веб-ресурси, що використовуються в Університеті для забезпечення навчального процесу за дистанційною формою навчання, мають проходити процедуру перевірки, яка здійснюється Університетом. Вимоги до веб-ресурсу та порядок проведення перевірки визначається окремими методичними рекомендаціями, положенням про експертну комісію з перевірки відповідності веб-ресурсу уніфікованим вимогам, іншими нормативними документами, які розробляються Університетом.

2.7. Для впровадження навчання за дистанційною формою навчання Університет може створювати центри дистанційного навчання, як відокремлені структурні підрозділи.

3. Особливості організації навчального процесу за дистанційною формою навчання

3.1. Навчальний процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи. Основною формою організації навчального процесу за дистанційною формою є самостійна робота.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші.

3.3. Лекція, консультація, семінар проводяться зі студентами (слухачами) дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.5. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.6. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.7. Практична підготовка студентів (слухачів), які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

3.8. Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання в Університеті включають проміжний (тематичний, модульний) та підсумковий контроль знань, умінь та навичок, набутих студентом (слухачем) у процесі навчання.

Усі контрольні заходи в Університеті визначаються навчальним (робочим) планом і можуть здійснюватись дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема

відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

3.9. Державна атестація при підготовці фахівців за дистанційною формою навчання здійснюється згідно з статтею 7 Закону України "Про вищу освіту".

4. Особливості організації навчального процесу в Університеті з використанням технологій дистанційного навчання

4.1. В Університеті при організації навчального процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

5. Забезпечення дистанційного навчання

5.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання повинно включати:

- методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;
- критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;
- змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану (навчальної програми) підготовки фахівців.

5.2. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та методисти, які безпосередньо забезпечують організацію навчального процесу за дистанційною формою, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

5.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;
- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

5.4. Веб-ресурси навчальних дисциплін, що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
- мультимедійні лекційні матеріали;
- термінологічні словники;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

Для забезпечення дистанційного навчання студентів (слухачів) як окремої форми навчання, а також для використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах Університет створює власні веб-ресурси.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання як окремої форми навчання, визначається відповідно з п.2.6 даного положення. Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах, визначається кафедрою залежно від профілю навчальної дисципліни.

Проректор з НП та ВР

О.О. Новомлинець

Начальник навчального відділу

Л.В. Базилевич

Начальник юридичного відділу

О.В. Осипенко